

9. Konklusion

Første skridt på vejen til at opfylde de nye retningslinjer for beregning af nationalregnskabet i faste priser er nu taget. Dette er dog kun en af flere milepæle, før metoden er klar til implementering i nationalregnskabet.

Resultaterne af dette første skridt har været lovende. Generelt har datamaterialet været af god kvalitet, hvilket er helt afgørende for at opnå pålidelige resultater. Prisindeksene har helt overvejende udvist stabile resultater, hvilket lover godt for det fremtidige arbejde.

På baggrund af de opnåede resultater kan det konkluderes, at der allerede nu foreligger beregninger, der dækker et bredt område, og som opfylder de internationale retningslinjer for beregning af nationalregnskab i faste priser. Det, der gør de nuværende beregninger velegnede, er bl.a.:

- Identiske kilder for hele perioden, som sikrer kontinuitet i beregningerne
- Data lever op til de internationale retningslinjer
- Beregninger er baseret på data, der også forventes publiceret i fremtiden

Med disse beregninger er et vigtigt kriterium i det danske nationalregnskab opfyldt, nemlig at data er af en ensartet kvalitet. Sammenligninger over tid er således kun meningsfulde, såfremt data er beregnet efter de samme kriterier. Det danske nationalregnskab har en lang tradition for at sikre brugerne data, der er sammenlignelige over tid. Det er dog klart, at da disse beregninger kun kan føres tilbage til 2000, mistes noget kontinuitet. Frem for at dække en længere periode med data af en svingende kvalitet, der alligevel vanskeliggør sammenligninger over tid, vil fokus i stedet rettes mod at sikre data med ensartet høj kvalitet for perioden 2000 og fremefter.

Selvom der foreligger gode resultater, er der stadig udestående arbejde. Som tidligere beskrevet dækkes alle individuelle ikke-markedsmæssige tjenesteydelser ikke, og kvalitetsaspektet i prisindeksene er bevidst udskudt til senere studier. Ligeledes udestår der en vigtig opgave med at indhente timedata for grundskolerne således, at de nuværende beregninger bliver baseret på de mest præcise kilder.

Blandt årsagerne til udskydelsen af kvalitetsaspektet har været at målrette indsatsen på at udvikle de bedst mulige prisindeks – uden kvalitetsaspektet – inden for en given periode. Et andet tungtvejende argument har været manglen på internationale retningslinjer for kvalitetsjustering af ikke-markedsmæssige tjenesteydelser. Først i de seneste måneder (sommeren 2007) er der kommet et udkast til en international manual, jf. OECD (2007a-d). Der er dog kun tale om et første udkast, som langt fra har karakter af en gennemarbejdet manual, der er klar til anvendelse af de nationale statistikbureauer. Alle lande – med undtagelse af Danmark – er således nødsaget til at foretage beregninger, der i høj grad kan påvirke de økonomiske nøgletal ud fra nogle retningslinjer der endnu ikke er gennemarbejdede og internationalt harmoniserede. På kort sigt kan det betyde, at landenes nationalregnskab ikke er sammenlignelige mellem perioder som følge af metodeskift. Samtidig kan det have den uheldige konsekvens, at internationale sammenligninger mellem lande vanskeliggøres som følge af ikke-harmoniserede beregningsmetoder.

Ved at søge udsættelse til 2012 for implementering af disse retningslinjer er der i Danmark opnået tid til at udvikle et langt mere gennemarbejdet materiale, som sikrer beregninger, der er af den bedst mulige kvalitet, herunder ensartede beregningsmetoder for de enkelte år og konsistente tidsserier.

I de kommende år fortsættes arbejdet på de nævnte områder, således at et gennemprøvet beregningssystem er klar senest i 2012.

Referencer

Bonde og Sejerbo Sørensen (2005):

Produktivtetsudviklingen i Danmark 1966 til 2003, Danmarks Statistik 2005

Dansk Branchekode 2003. Danmarks Statistik 2002.

DRG i psykiatrien – slutnotat 2006. Sundhedsstyrelsen 2007

ENS (1995) "Det Europæiske Nationalregnskabssystem ENS 1995", 1996, Luxembourg: Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer.

Nationalregnskab, Fastprisberegninger, Kilder og metoder, Danmarks Statistik maj 2002.

OECD (2007a): "OECD Handbook 'Measuring Education and Health Volume Output', Introduction – history and context, OECD 2007

OECD (2007b): "OECD Handbook 'Measuring Education and Health Volume Output', Draft chapter 1 – Terminology and Concepts, OECD 2007

OECD (2007c): "OECD Handbook 'Measuring Education and Health Volume Output', Draft chapter 2 – on education output, OECD 2007

OECD (2007d): "OECD Handbook 'Measuring Education and Health Volume Output', Draft chapter 2 – on health output, OECD 2007

Temapublikationer fra Danmarks Statistik

- 2007 Sundhed og uddannelse
Ny metode i nationalregnskabet
54 sider, 55 kr., TemaPubl 2007:1
- 2006 Det nye demografiske danmarkskort
52 sider, 130 kr., TemaPubl 2006:4
- Videre fra grundskolen - de unges uddannelse
42 sider, 130 kr., TemaPubl 2006:3
- Forskning og udvikling - nationalregnskabsmæssigt satellitregnskab, 1990-2003.
53 sider, 164 kr., TemaPubl 2006:2
- Dansk erhvervsliv i internationalt perspektiv.
45 sider, 130 kr., TemaPubl 2006:1
- 2005 Dødelighed og erhverv 1996-2000, Udk. 2005. 65 sider. 126 kr.
Familie og arbejdsliv. Udk. 2005. 34 sider, 74 kr.
Vielser og skilsmisser - børn i skilsmisser. Udk. 2005. 59 sider, 126 kr.
Privatøkonomi og uddannelse. Udk. 2005. 54 sider. 126 kr.
Overgang til efterløn. Udk. 2005. 52 sider. 126 kr.
Videre i uddannelsessystemet - fra de gymnasiale uddannelser. Udk. 2005.
45 sider. 126 kr.
Produktivitetsudviklingen i Danmark 1966-2003. Udk. 2005.
129 sider. 240 kr.
StatisTics. Udk. 2005. 23 sider. Gratis.
- 2004 Befolkningens uddannelsesniveau. Udk. 2004. 47 sider. 122 kr.
De nyuddannede og arbejdsmarkedet. Udk. 2004. 55 sider. 122 kr.
De ældre og arbejdsmarkedet. Udk. 2004. 25 sider. 72 kr.
Indvandrere og arbejdsmarkedet. Udk. 2004. 61 sider. 122 kr.
Køn og arbejdsliv. Udk. 2004. 45 sider. 122 kr.
Produktivitetsudviklingen i Danmark 1988-2000. Udk. 2004.
71 sider. 193 kr.
Vandmiljøet. Udk. 2004. 42 sider. 115 kr.
- 2003 Danske virksomheders samarbejde 2003. Udk. 2004. 43 sider. 122 kr.
Helbredsproblemer og arbejdsliv. Udk. 2003. 19 sider. 50 kr.
- 2002 Børns levevilkår. Udk. 2002. 177 sider. 196 kr.
Skove og plantager 2000. Udk. 2002. 171 sider. 196 kr.

Læs nærmere omtale og bestil publikationerne på
www.dst.dk/boghandel,
tlf. 39 17 30 20 eller publsalg@dst.dk